

Justitsministeriet

1100 København K
Mandag - fredag kl. 10-14

Tlf.: 33 15 30 70
Mail og hjemmeside:
post@retssikkerheds-fonden.dk
www.retssikkerheds-fonden.dk

Dato: 8.12.2008
Navn: IS
Side 1 af 3

Vedr. Lov om ændring af retsplejeloven (Udvidelse af adgangen til i retskendelser om telefonaflytning m.v. at anføre den person, som aflytningen angår).

Retssikkerhedsfonden er blevet bedt om at afgive et høringssvar på lovforslag over ændring af retsplejeloven. Lovforslaget drejer sig om at udvide adgangen til telefonaflytning m.v., således at der ved retskendelse kan gives tilladelse til ikke alene at aflytte en eller flere bestemte telefoner, men i stedet enhver telefon eller lignende meddelelsesapparat, som en mistænkt anvender. Det vil således ikke længere være nødvendigt, at indhente nye retskendelser vedrørende hver ny telefon eller hvert nyt telefonnummer, som den mistænkte benytter.

En sådan adgang findes allerede for så vidt angår mistanke om overtrædelse af straffelovens kap. 12 og 13 indført ved lov nr. 542 af 8/6 2006 om bekæmpelse af terrorisme (den anden terrorkpakke). Man overvejede allerede dengang at gøre denne adgang til at rette retskendelsen "på personen" mere generel, men opgav dette i erkendelse af, at en sådan udvidelse ville indebære behov for foretagelse af visse principielle overvejelser.

Justitsministeriet mener nu efter fornyede overvejelser, at en sådan udvidet adgang til telefonaflytning bør gennemføres.

Argumentationen herfor er følgende:

- Regeringen lægger vægt på at sikre en effektiv politiindsats over for bl.a. banderelateret kriminalitet, herunder som led i bandeopgør.
- Politiets Efterretningstjeneste har haft positive erfaringer med brug af denne udvidede telefonaflytningssadgang.

Fondens bestyrelse:

Prof. em. dr.jur. (formand),
Ole Espersen ●
Prof. Vagn Greve ●
Advokat, Christian Harlang ●
Landsdommer, Holger Kallehauge ●
Cand.mag., lic.jur. Preben Wilhjem ●

Medlemmer af Forum for retssikkerhed:

Prof., Lennart Lynge Andersen ●
Tidl. direktør for Folketinget,
Ole Stig Andersen ●
Advokat, Jørgen Ballhausen ●
Prof. dr.jur., Flemming Balvig ●
Landsdommer,
Hans Henrik Brydenscholt ●
Adjunkt, Jonas Christoffersen ●
Lektor ph.d. Thomas Elholm ●
Advokat, Bjørn Elmquist ●
Fængselsinspektør, H. J. Engbo ●
Prof. em. dr.jur. (formand),
Ole Espersen ●
Seniorrådgiver, Jørgen Estrup ●
Prof., Vagn Greve ●
Prof. dr.jur., Jens Vedsted Hansen ●
Advokat, Christian Harlang ●
Prof. dr.phil., Hans Hertel ●
Biskop, Kjeld Holm ●
Prof. dr.med., Niels Høiby ●
Advokat, Thorikild Høyer ●
Dr.med., Torben Ishøy ●
Prof., Claus Haagen Jensen ●
Landsdommer, Holger Kallehauge ●
Tidl. højesteretsdommer, Hans Kardel ●
Prof., Ole Krarup ●
Tidl. byretspræsident, Claus Larsen ●
Advokat, Helle Lokdam ●
Prof. dr.phil., Anker Brink Lund ●
Prof., Brian Patrick McGuire ●
Prof. dr.jur., Peter Pagh ●
Cand.jur., Ulrich Horst Petersen ●
Tidl. højesteretspræsident,
Niels Pontoppidan ●
Seniorkonsulent, cand.jur.,
Lars Adam Rehof ●
Overlæge, Bente Rich ●
Juridisk konsulent, cand.jur.,
Therese Rytter ●
Statsautoriseret revisor,
Lars Skovgaard-Sørensen ●
Prof., Eva Smith ●
Advokat, Sune Skadegaard Thorsen ●
Advokat, Tyge Trier ●
Prof., Per Ole Tråskmann ●
Cand.mag., lic.jur. Preben Wilhjem ●
Specialkonsulent,
Mandana Zarrehparvar ●

Fondens formål:

Retssikkerhedsfonden er almennyttig. Dens formål er at fremme viden om samt forståelse og respekt for retsstatsprincippernes betydning for den demokratiske stat. Dette skal ske blandt andet ved at støtte og inspirere til forskning og formidling, afholdelse af seminarer m.v.

Der er i fondens regi etableret et "Forum for retssikkerhed", hvori der udveksles erfaringer vedrørende udviklinger inden for aktuelle retssikkerhedsområder.

Der søges tilrettelagt en indsats på forskellige områder blandt andet ved udarbejdelse af beskrivelser af udviklingen og diskussioner om dens mulige implikationer for væsentlige retssikkerhedsspørgsmål. Såvel Forum for retssikkerhed som Retssikkerhedsfonden kan tage aktuelle emner op med politikere og myndigheder.

- Der er tale om en praktisk forenkling, hvor der spares ressourcer både hos politiet og domstolene.

Intet af disse argumenter kan for så vidt bestrides. De er utvivlsomt rigtige, men hvor er de mere principielle overvejelser, herunder hensynet til retssikkerheden? Alle tre argumenter er af rent praktisk karakter og hvilke former for retsgarantier kan ikke angribes med præcis de samme grunde? Og skal de så også afskaffes, blot ikke denne gang, men næste gang?

Lovforslaget bekræfter til fulde mistanken om, at vidtgående politibeføjelser har en næsten uimodståelig tendens til at brede sig fra et sær-område som hensynet til statens sikkerhed, til også at omfatte andre straffelovsområder af mindre alvorlig karakter.

Grunden hertil er jo, at regeringen, den til enhver tid siddende regering, altid ønsker en endnu mere effektiv politiindsats, at den eftertragtede metode har vist sig at være velfungerende, og at der altid er en form for formodet organiseret kriminalitet som enhver Justitsminister meget gerne vil til livs.

Justitsministeriet skylder Folketinget en bedre argumentation end den, der fremgår af bemærkningerne til lovforslaget og navnlig en begrundelse, som både forholder sig til de principielle modstående hensyn af retssikkerhedsmæssig art, og som er så tungtvejende, at den kan legitimere den foreslåede udvidede adgang til telefonaflytning.

Problemet er, at kun få føler trang til at beskytte de mennesker, som mistænkes for alvorlig kriminalitet, selvom de jo kun er mistænkte og ikke skyldige. Retsgarantier gælder imidlertid for alle "kunder" i domstolssystemet. Man bør som lovgiver for så vidt identificere sig med dem ud fra betragtningen, det kunne være din broder eller dig selv. Gør man ikke det, er risikoen, at retsbeskyttelsen gradvis eroderes ned, sådan som dette lovforslag er et eksempel på og udtryk for.

Retssikkerhedsfonden efterlyser følgelig en mere dybtgående argumentation, hvor behovet for lovforslaget afvejes over for modstående retssikkerhedshensyn.

Der er tillige behov for at skabe større selvindsigt hos danske dommere med hensyn til, hvad deres kendelser på efterforskningsstadiet fører til. Det gælder alle kendelser vedrørende fængsling, ransagninger, telefonaflytning m.v.

1100 København K
Mandag - fredag kl. 10-14

Tlf.: 33 15 30 70
Mail og hjemmeside:
post@retssikkerheds-fonden.dk
www.retssikkerheds-fonden.dk

Dato: 8.12.2008
Navn: IS
Side 2 af 3

Fondens bestyrelse:

Prof. em. dr.jur. (formand),
Ole Espersen ●
Prof. Vagn Greve ●
Advokat, Christian Harlang ●
Landsdommer, Holger Kallehauge ●
Cand.mag., lic.jur. Preben Wilhjelmsen ●

Medlemmer af Forum for retssikkerhed:

Prof., Lennart Lynge Andersen ●
Tidl. direktør for Folketinget,
Ole Stig Andersen ●
Advokat, Jørgen Ballhausen ●
Prof. dr.jur., Flemming Balvig ●
Landsdommer,
Hans Henrik Brydensholt ●
Adjunkt, Jonas Christoffersen ●
Lektor ph.d. Thomas Elholm ●
Advokat, Bjørn Elmquist ●
Fængselsinspektør, H. J. Engbo ●
Prof. em. dr.jur. (formand),
Ole Espersen ●
Seniorrådgiver, Jørgen Estrup ●
Prof., Vagn Greve ●
Prof. dr.jur., Jens Vedsted Hansen ●
Advokat, Christian Harlang ●
Prof. dr.phil., Hans Hertel ●
Biskop, Kjeld Holm ●
Prof. dr.med., Niels Høiby ●
Advokat, Thorikild Høyer ●
Dr.med., Torben Ishøj ●
Prof., Claus Haagen Jensen ●
Landsdommer, Holger Kallehauge ●
Tidl. højesteretsdommer, Hans Kardel ●
Prof., Ole Krarup ●
Tidl. byretspræsident, Claus Larsen ●
Advokat, Helle Lokdam ●
Prof. dr.phil., Anker Brink Lund ●
Prof., Brian Patrick McGuire ●
Prof. dr.jur., Peter Pagh ●
Cand.jur., Ulrich Horst Petersen ●
Tidl. højesteretspræsident,
Niels Pontoppidan ●
Seniorkonsulent, cand.jur.,
Lars Adam Rehof ●
Overlæge, Bente Rich ●
Juridisk konsulent, cand.jur.,
Therese Rytter ●
Statsautoriseret revisor,
Lars Skovgaard-Sørensen ●
Prof., Eva Smith ●
Advokat, Sune Skadegaard Thorsen ●
Advokat, Tyge Trier ●
Prof., Per Ole Tråskmann ●
Cand.mag., lic.jur. Preben Wilhjelmsen ●
Specialkonsulent,
Mandana Zarrehparvar ●

Fondens formål:

Retssikkerhedsfonden er almennyttig. Dens formål er at fremme viden om samt forståelse og respekt for retsstatsprincippernes betydning for den demokratiske stat. Dette skal ske blandt andet ved at støtte og inspirere til forskning og formidling, afholdelse af seminarer m.v.

Der er i fondens regi etableret et "Forum for retssikkerhed", hvori der udveksles erfaringer vedrørende udviklinger inden for aktuelle retssikkerhedsområder.

Der søges tilrettelagt en indsats på forskellige områder blandt andet ved udarbejdelse af beskrivelser af udviklingen og diskussioner om dens mulige implikationer for væsentlige retssikkerhedsspørgsmål. Såvel Forum for retssikkerhed som Retssikkerhedsfonden kan tage aktuelle emner op med politikere og myndigheder.

Den dommer, der har afsagt en kendelse, skal have underretning om, hvad den fører til. Dommere har godt af at kende deres egen fejlprocent. Det vil øge deres omhu, forsigtighed og skepsis i forhold til at følge alle de begæringer, som politi og anklagemyndighed fremsætter. Domstolene vil i så fald kræve bedre begrundelser, hvilket vil give bedre argumentation i kendelserne og dermed øge retssikkerheden. Ikke mindst med hensyn til telefonaflytningskendelser er der et udtalt behov for dette. Politiets Årstabel for 2006 indeholder bl.a. følgende tal om indgreb i meddelelses - hemmeligheden:

Der blev i alt foretaget godt 3.500 indgreb (3.572), heraf godt 2.000 telefonaflytninger (2.054).
Kun 374 af disse indgreb førte til domfældelse i 2006.

Der kan selvsagt være tale om senere domfældelser, men næppe i en størrelsesorden, som på nogen måde ændrer billedet af, at der afsiges talrige telefonaflytningskendelser, hvis grundlag med føje må give anledning til en sådan tvivl, at et middel, der kan øge kendelsernes kvalitet, bør overvejes alvorligt.

Retssikkerhedsfondens forslag om en fast tilbagemelding til den dommer, der har afsagt en kendelse, vil her kunne være et tjenligt middel.

Med venlig hilsen

Ole Espersen (formand)

Retssikkerhedsfonden

1100 København K
Mandag - fredag kl. 10-14

Tlf.: 33 15 30 70
Mail og hjemmeside:
post@retssikkerheds-fonden.dk
www.retssikkerheds-fonden.dk

Dato: 8.12.2008
Navn: IS
Side 3 af 3

Fondens bestyrelse:

Prof. em. dr.jur. (formand),
Ole Espersen ●
Prof. Vagn Greve ●
Advokat, Christian Harlang ●
Landsdommer, Holger Kallehauge ●
Cand.mag., lic.jur. Preben Wilhjelmsen ●

Medlemmer af Forum for retssikkerhed:

Prof., Lennart Lynge Andersen ●
Tidl. direktør for Folketinget,
Ole Stig Andersen ●
Advokat, Jørgen Ballhausen ●
Prof. dr.jur., Flemming Balvig ●
Landsdommer,
Hans Henrik Brydensholt ●
Adjunkt, Jonas Christoffersen ●
Lektor ph.d. Thomas Elholm ●
Advokat, Bjørn Elmquist ●
Fængselsinspektør, H. J. Engbo ●
Prof. em. dr.jur. (formand),
Ole Espersen ●
Seniorrådgiver, Jørgen Estrup ●
Prof., Vagn Greve ●
Prof. dr.jur., Jens Vedsted Hansen ●
Advokat, Christian Harlang ●
Prof. dr.phil., Hans Hertel ●
Biskop, Kjeld Holm ●
Prof. dr.med., Niels Høiby ●
Advokat, Thorkild Høyer ●
Dr.med., Torben Ishøj ●
Prof., Claus Haagen Jensen ●
Landsdommer, Holger Kallehauge ●
Tidl. højesteretsdommer, Hans Kardel ●
Prof., Ole Krarup ●
Tidl. byretspræsident, Claus Larsen ●
Advokat, Helle Lokdam ●
Prof. dr.phil., Anker Brink Lund ●
Prof., Brian Patrick McGuire ●
Prof. dr.jur., Peter Pagh ●
Cand.jur., Ulrich Horst Petersen ●
Tidl. højesteretspræsident,
Niels Pontoppidan ●
Seniorkonsulent, cand.jur.,
Lars Adam Rehof ●
Overlæge, Bente Rich ●
Juridisk konsulent, cand.jur.,
Therese Rytter ●
Statsautoriseret revisor,
Lars Skovgaard-Sørensen ●
Prof., Eva Smith ●
Advokat, Sune Skadegaard Thorsen ●
Advokat, Tyge Trier ●
Prof., Per Ole Tråskmann ●
Cand.mag., lic.jur. Preben Wilhjelmsen ●
Specialkonsulent,
Mandana Zarrehparvar ●

Fondens formål:

Retssikkerhedsfonden er almennyttig. Dens formål er at fremme viden om samt forståelse og respekt for retsstatsprincippernes betydning for den demokratiske stat. Dette skal ske blandt andet ved at støtte og inspirere til forskning og formidling, afholdelse af seminarer m.v.

Der er i fondens regi etableret et "Forum for retssikkerhed", hvori der udveksles erfaringer vedrørende udviklinger inden for aktuelle retssikkerhedsområder.

Der søges tilrettelagt en indsats på forskellige områder blandt andet ved udarbejdelse af beskrivelser af udviklingen og diskussioner om dens mulige implikationer for væsentlige retssikkerhedsspørgsmål. Såvel Forum for retssikkerhed som Retssikkerhedsfonden kan tage aktuelle emner op med politikere og myndigheder.